

JANEZ CIGLAR

Janez Cigler se je rodil leta 1792 v Udmatu pri Ljubljani. V ljubljanske šole se je vpisal leta 1804, končal pa 1814 kot duhovnik, vendar ni bil takoj posvečen, saj je bil za kaj takega še premlad. Zato je šel za eno leto učiteljevat na neko podeželsko graščino. Bil je pravi poliglot, saj je že takrat znal govoriti francosko, nemško, latinsko in grško, kasneje se je učil in zvečine tudi naučil še ruščine, češčine, angleščine in madžarščine. Službo je dobil takoj po posvetitvi (1815) saj je bilo tiste čase čutiti precejšnje pomanjkanje duhovnikov. Kot kaplan je deloval v različnih krajih (Kolovrat, Dob, Škocjan pri Dobravi...) Leta 1823 je dobil službo v kaznilnici na ljubljanskem gradu, ki je bil takrat zapor predvsem za politične jetnike, med njimi tudi za italijanske karbonarje, in tako se je naučil še italijansko. Zaradi te službe je pri znancih vedno zbujal sum ovajanja, zato kljub svojim sposobnostim ni bil pretirano priljubljen. Verjetno mu prav zato ni nikoli uspelo zlesti iz Višnje Gore, kjer je leta 1832 dobil službo kot župnik. Tam je ostal do smrti.

Ves ta čas pa je bil literarno zelo dejaven. Že leta 1820 naj bi se začel ukvarjati s prevajanjem *Litanije od vseh svetnikov in matere božje*. Z prihodom v Višnjo Goro se je njegovo ustvarjanje zelo razmahnilo. Napisal je celo množico cerkvenih in nabožnih spisov. V štiridesetih in pedesetih letih je njegovo versko pisanje presahnilo, zato je začel pisati poučne in strokovne članke o kmetovanju za časopis *Novice*, redkeje za kakšen drug časopis.

Bolj ali manj pa se že ves ta čas kažejo pri njem tudi literarno-umetniška nagnjenja. Najprej je v *Kranjski č'belici* (letniki 1831, 1832) objavil petero basni ter dve pripovedni pesmi, ki sta baladno uglašeni. Snov je črpal iz ljudskega izročila.

Leta 1836 pa je luč sveta ogledala prvo slovensko povest *Sreča v nesreči v 1050 izvodih*. Ponatisnili so jo še leta 1838 in 1840 (obakrat v 1000 izvodih). Obe izdaji nosita letnico 1838, ločita se edino po tiskarskih napakah. Leta 1858 je Levstik to povest dvignil zelo visoko v svojem delu *Popotovanje od Litije do Čateža* in jo postavil za zgled "kmečke" povesti.

Prav te Levstikove hvale so Ciglerja spodbudile, da je napisal podobno zgrajeno delo *Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih soldatov*, ki je izšla leta 1863. Leta 1866 je bila natisnjena še Ciglerjeva priredba nemške povesti *Kortonica, koroška deklica*.